

Školní vzdělávací program

MŠ Nádražní 7 - ředitelství

MŠ U Dráhy 2 – odloučené pracoviště

Mateřská škola Nádražní 7, Šternberk, příspěvková organizace

Nádražní 1302/7, 785 01 Šternberk

mobil: +420 603 455 763

www.msnadrazni-stbk.cz

e-mail: reditelka@msnadrazni.cz

.....
Mgr. Iva Kráčmarová, ředitelka školy

.....
razítko školy

1. Identifikační údaje o mateřské škole (dále jen MŠ)

Název školního vzdělávacího programu: „Začít spolu“

Název organizace: Mateřská škola Nádražní 7, Šternberk, příspěvková organizace

Adresa ředitelství a sídlo MŠ: Nádražní 1302/7, 785 01 Šternberk

Odloučené pracoviště: MŠ U Dráhy 2, 785 01 Šternberk

IČ: 61989924

Statutární zástupce: Mgr. Iva Kráčmarová, ředitelka školy, **kontakt:** +420 603 455 763

Zástupkyně ředitelky: Dana Levá, **kontakt:** +420 603 455 767

Zřizovatel: Město Šternberk, Horní náměstí 78/16, 785 01 Šternberk

Email: reditelka@msnadrazni.cz,

www.msnadrazni-stbk.cz

Zpracovala: Mgr. Iva Kráčmarová a kolektiv pedagogických pracovníků školy

Dokument vstupuje v platnost dne: **01. 11. 2024**

Č.j.: 175 /2024/KR

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Z historie

Slavnostní provoz mateřské školy Nádražní 7 byl zahájen 1. 9. 1967 v původní upravené rodinné vilce jako dvoutřídní MŠ s kuchyní. V roce 1971 došlo k celkové rekonstrukci a modernizaci školy, nadále zůstává kuchyně jako součást. V roce 1992 je ukončen provoz kuchyně a jídlo pro děti MŠ je dováženo ze školní jídelny Partyzánská. Od 1. 1. 1995 MŠ vstoupila do právní subjektivity, a od 1. 1. 2001 se stávají na základě usnesení zastupitelstva Města Šternberk součástí této dvoutřídní MŠ další detašovaná (odloučená) pracoviště – Oblouková, U Dráhy, Hvězdné Údolí, tedy celkem 7 tříd. Postupně jsou jednotlivá pracoviště přebudována, rekonstruována a modernizována. Od září 2002 začala MŠ pracovat dle mezinárodního programu „Začít spolu“, a na základě toho došlo k postupnému přebudování tříd do tzv. „center aktivit“. Od 1.9.2018 došlo k rozdělení mateřské školy na základě usnesení zastupitelstva, zvláště zůstalo ředitelství MŠ Nádražní 7 a jeho detašované pracoviště U Dráhy 2. MŠ Světlov 21 a Oblouková 45 se stává společně novým samostatným subjektem. Od května 2017 až do srpna 2018 došlo k celkové rekonstrukci a dostavbě, rozšíření budovy MŠ Nádražní.

Od 3.9.2018 se otevřela a zahájila opět provoz nová moderní budova MŠ Nádražní 7.

Strava pro děti a zaměstnance je dovážena ze školní jídelny Komenského 44, Šternberk.

2.2 Kapacita, počet tříd a zaměstnanců, lokalita školy, charakter a specifika budov

MŠ Nádražní (sídlo ředitelství) – kapacita je 84 dětí; 3 třídy pro děti smíšených (heterogenních) věkových skupin; 7 pedagogických zaměstnanců, 3 provozní a podle aktuálnosti asistenti pedagoga; MŠ se nachází ve středu města, u sídliště Nádražní a U Střelnice, nedaleko od nákupního centra Albert a podniku Eutech, a.s.. Naproti budovy přes silnici se nachází parčík s veřejným dětským hřištěm, který také někdy využíváme.

Budova je zděná, z části oplechovaná, moderní, nově zrekonstruovaná (2017-2018), uvedena do provozu od 01.09.2018, podsklepená, s vlastním plynovým vytápěním (kotelnou), schodištěm ve vestibulu, s osobním výtahem, dále s elektronickým zabezpečením objektu, s „vrátným“ u vchodových dveří, kamerovým systémem, s venkovním nerezovým tubusem a schodištěm pro únik.

V přízemí se nachází samostatná a prostorná školní jídelna-výdejna s moderním gastro vybavením, elektricky ovládaným zastíněním a vzduchotechnikou, sklady, a ve které se organizují některé školní akce, kulturní programy, porady, informační schůzky, setkávání, školení atd.

V přízemí budovy se nachází společná kancelář ředitelky a zástupkyně školy, zázemí pro pedagogické a provozní zaměstnance školy, vpravo pak jedna třída s hernou, vybavením, WC, umývárnou, šatnou pro děti.

V 1. patře jsou dvě třídy s hernami, terasami, WC a umývárnami, šatnami pro děti. Je zde také úklidová místnost a WC pro zaměstnance školy.

Třídy jsou uspořádané do center aktivit, vybavené zčásti nábytkem do programu „Začít spolu“.

K budově MŠ patří uzavřená školní zahrada se zahradním vybavením - pískovištěm s krytem pro dodržení čistoty, osazeným herním kopcem se skluzavkou, lezeckou stěnou a tunelem, závěsnou houpačkou, kolotočem, kyvadlovou houpačkou a pružinovými houpačkami.

MŠ U Dráhy (odloučené pracoviště) – kapacita 56 dětí; 2 třídy věkově smíšené; 4 pedagogičtí pracovníci, 2 provozní, asistent pedagoga dle aktuálnosti; MŠ se nachází na okraji města vlevo při vjezdu do Šternberka od Olomouce, u železniční tratě, v lokalitě – místní části Lhota, kde došlo k postupné výstavbě rodinných domů.

Budova je větší, zděná s půdou a sklepy, s vlastní plynovou kotelnou. Škola je dvoutřídní s příslušenstvím a jídelnou, malou sborovnou, s alarmem a „vrátným“ u vchodových dveří, kamerovým systémem. Třídy a herny jsou prostorné, dostatečně vybavené, uspořádané do „center aktivit“, s WC a umývárnou, šatnou pro děti.

V říjnu v roce 2008 byl slavnostně zahájen provoz MŠ po 3 měsíční celkové rekonstrukci (modernizaci) budovy, která již byla v havarijním stavu – nová barevná fasáda se zateplením, nová okna se žaluziemi, vnitřní úpravy - zvětšení tříd, vybudování nové jídelny s moderní výdejnou, vybudování nových sociálních zařízení pro děti a personál, nová kancelář, nové sklepní místnosti, nová elektroinstalace a vodoinstalace, nový otopný systém, rekonstrukce půdy apod.

Součástí MŠ je uzavřená, pěkná a velká zahrada. V roce 2016 byla nově vybudovaná zahrada v přírodním stylu ze získaných dotací – s výsadbou zeleně, záhony, velkou prolézací sestavou, pružinovými houpadly, balančním mostem, lanovou sestavou, hmyzím hotelem, stopami lesních zvířat, venkovní učebnou s posezením ve tvaru hříbků ze dřeva, houpačkou „hnízdo“, ohništěm

s posezením, rozcestníkem, budkami pro ptáky, krytým pískovištěm. Hračky a nářadí pro děti na zahradu jsou umístěny v místnosti v zadní části sklepa budovy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

- MŠ Nádražní a U Dráhy mají dostatečně velké prostory denních místností pro děti, které jsou uspořádány tak, aby vyhovovaly nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Na Nádražní je jedna třída v 1. patře vpravo poněkud menší a U Dráhy je menší školní jídelna.
- MŠ Nádražní má nový nábytek a nové vybavení, i v souvislosti s rekonstrukcí.
- Na MŠ U Dráhy byly v srpnu 2023 vytvořeny nově a jinak centra aktivit, kde byl použit i hezký a zachovalý typizovaný nábytek do programu Začít spolu z MŠ Obloukové (uzavřena, v rekonstrukci, převod majetku).
- Vybavení hračkami, knihami, pomůckami, náčiním, materiály, i výtvarnými, a dalšími doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je stále průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno. Jsou využívány také dětmi oblíbené pomůcky z účelové dotace MŠMT „Digitalizace do MŠ“ v roce 2022.
- Hračky, pomůcky, výtvarné potřeby, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení v jednotlivých centrech aktivit; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru, i exteriéru budovy, své práce mají přístupné, a rovněž i rodiče je mohou zhlédnout.
- Školní zahrady jsou dostatečně vybaveny různými převážně dřevěnými prvky, v přírodním stylu, i pro environmentální vzdělávání (výčet viz. výše v bodě 2.2).
- Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy (např. jsou prováděny pravidelné revize všech zařízení, je dbáno na čistotu, měří se teploty uvnitř, pravidelně se větrá).
- Ředitelka MŠ zpracovává Provozní řád školní zahrady, který je vyvěšen na nástěnce u vstupu do MŠ. Je závazný pro zákonné zástupce a zaměstnance školy.

Prostor tříd a heren je rozdělen do částí, které stimulují děti ke hře a práci, tzv. *center aktivit*. Jsou to oddělené pracovní koutky, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými předměty a materiály, které jsou k dispozici v každém z center, učí se prožitkem.

3.2 Životospráva

- Strava pro děti a zaměstnance MŠ je dovážena ze školní jídelny - provozovny Komenského 44, Šternberk.
- Dětem je 3x denně (dopolední přesnídávka, oběd, odpolední svačina, + nápoje) poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle příslušných norem a předpisů). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, **děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin** a mezi jednotlivými

podávanými pokrmy jsou dodržovány 3-hodinové intervaly. **Je nepřipustné násilně nutit děti do jídla.**

- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. **Nenutíme děti ke spánku na lehátku, matraci, donucování je nepřipustné. Děti odpočívají, poslouchají pohádky, relaxační hudbu, a které nemají potřebu spánku, odchází po relaxaci vykonávat klidové činnosti do vedlejší oddělené třídy závěsem.**
- Učitelé se snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.
- V MŠ vedeme děti k vytváření a upevňování správných návyků u stolování, dále k výchově ke zdravému životnímu stylu.
- Ředitelka zpracovává **Školní řád školní jídelny – výdejny**, který je vyvěšen na nástěnce pro rodiče u vstupu.

3.3 Psychosociální podmínky

- Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.
- Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti **pravidlům soužití**.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Pedagogický styl (způsob), jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřipustná.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě

předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.)

- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).
- Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace

Mateřská škola zajišťuje celodenní provoz od 5,45 – 16,15 hod. Vzdělávání se uskutečňuje ve třech třídách na MŠ Nádražní 7 a ve dvou třídách na odloučeném pracovišti U Dráhy 2.

Třídy jsou **heterogenní (smíšené)**, ve věku od 3 – 6,5 let, sourozenci bývají společně ve třídě. Na přání rodičů mohou být společně umístěny děti, které se již znají – kamarádi nebo ke zvolené učitelce, do zvolené třídy (pokud to dovolí kapacita třídy). Třídy nejsou zaměřené, je zde všestrannost.

Ráno se děti schází v jedné třídě, cca do 6,30 nebo 7,00 hod, pak se rozchází do svých tříd se svými postupně příchozími třídními učitelkami. Odpoledne se schází, zpravidla od 15,30 hod opět v jedné třídě a odchází postupně domů. Spojování dětí je omezeno na nejnужnější situace (např. absence zaměstnanců, velké snížení počtu dětí).

Časový rozvrh (režim) dne pobytu dětí v MŠ:

5,45 - 8,15 spontánní ranní hry, zájmové činnosti, individuální přístup učitelky k dětem, pohybové aktivity, spolupráce s rodinou,

8,15 - 9,00 hygiena, snídane

9,00 - 10,00 ranní kruh, řízené činnosti v centrech

10,00 - 11,30 převlékání, pobyt venku, hygiena

11,30 - 12,15 oběd, hygiena

12,15 – 14,00 spánek - „spáčí“ – děti, které mají potřebu a usnou, odpočinek dětí, které nemají potřebu a neusnou - pouze společně s ostatními dětmi odpočívají – poslech pohádky, zpěvu, hudby, mluveného slova + individuální činnosti, klidné hry ve vedlejší třídě,

14,00 – 14,45 hygiena, svačina

14,30 – 16,15 odpolední zájmové činnosti, spontánní hry a individuální přístup k dětem, spolupráce s rodinou.

V době hygieny a jídel se postupně střídají ve výše uvedených časových rozmezích na Nádražní 3 třídy dětí a na MŠ U Dráhy 2 třídy dětí ve školních jídelnách - výdejnách.

Výše uvedené časové údaje jsou orientační, nejsou vždy závazné.

Důvodem pro zrušení pobytu venku jsou výrazné změny počasí – déšť, náledí, mlhy, vichřice, inverze, mráz, nenadálá nepřítomnost pedagogického pracovníka.

Metody ve výchovně vzdělávací práci: popis, rozhovor, instruktáž, vysvětlování, nápodoba, experiment, hra, řešení problémových úloh praktické pozorování, vycházky, exkurze, poslech, myšlenková mapa, diskuse, externí vzdělávání (venku).

Formy výuky: hromadná, skupinová, individuální.

Organizační zajištění chodu mateřské školy je plně vyhovující, jestliže:

- Denní řád (režim) je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem apod. Děti vykonávají dle volby činnosti v centrech aktivit, v době řízené činnosti, cca od 9, 00 – 10,00. Rovněž je využívána v naší MŠ s ohledem na počasí externí výuka (v parku, lese, louce, u rybníka, na školní zahradě, v okolí, apod.)
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny náplněmi prací a organizačním řádem MŠ.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka a zástupkyně vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základními školami, s ostatními partnery a organizacemi ve městě (např. MŠ, ZUŠ, DDM, MKZ, Školní jídelna Svatoplukova, Komenského, Sociální služby, Státní hrad, Policie, Hasiči), dále s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (Logopedické centrum Šternberk, PPP a SPC).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Učitelky se překrývají při přímé pedagogické činnosti ve třídě minimálně v rozsahu 2,5 hod denně.
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Veškeré důležité informace, dotazy pro rodiče jsou předávány v každodenním kontaktu s třídními učiteli, na nástěnkách v MŠ, na webových stránkách školy, na společných akcích v MŠ, na informačních schůzkách.
- Cca 1x za dva roky mají rodiče možnost se zapojit do anonymní ankety školy. S výsledky jsou pak seznámeni, na nástěnce v MŠ, webu MŠ, třídní schůzce.

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Respektujeme individuálních potřeby a možnosti dítěte.
- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.
- Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.
- Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.
- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření²⁹ při vzdělávání dětí,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.9 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické.

Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- Dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostedí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4. Charakteristika ŠVP

Cíl předškolního vzdělávání (dle školského zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vize

„Chceme být moderní a poutavou mateřskou školou, zajišťující zdravé klima a dobré mezilidské vztahy, naplňující programy Začít spolu a Environmentální výchovy vzdělávání a osvěty (EVVO)“.

Zde je nutno podotknout, že právě program Začít spolu (orientovaný na dítě, vycházející především z Komenského díla *Škola hrou*) a EVVO a kvalitní naplňování jejich cílů a záměrů vyžaduje co možná nejvyšší komfort ve výše uvedených podmínkách. Program začít spolu je rovněž plně v souladu s cíli, které deklaruje Strategie 2023+.

Předškolní vzdělávání v naší mateřské škole je naplňováno a řídí se:

1. Mezinárodním programem „Začít spolu“ (Step by Step), který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Úvod, principy, filosofie, představení, obsah, činnosti a náměty jsou podrobně rozpracovány v kurikulech (svázaných brožurách), která jsou k dispozici v každé třídě. Pochopení základních principů kurikula a jejich přijetí otvírá velký prostor pro tvořivou, rozvíjející, kvalitní a motivující práci pedagogických pracovníků a dětí.

2. Modelovým projektem „Mateřská škola se zaměřením na výchovu ke zdravému způsobu života“ – jehož základem je, aby celý kolektiv přispíval k tvorbě podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dítěte po dobu jeho pobytu v MŠ, vést a vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu, aby se MŠ opírala o sociální a odborné partnery a spolupracovala s nimi (rodina, obec, odborníci, základní, umělecká škola apod.)

3. Výchovou ke vztahu k životnímu prostředí – EVVO

- zkušenosti, prožitky - pozorování všemi smysly, postřehy, experimentování,
- dovednosti - při pobytu v přírodě (jak se chovat), ochránářská činnost (školní zahrada), orientace v krajině,
- návyky - péče o prostředí, v němž žijí, aktivní podíl na obnově a ochraně přírody,
- poznatky, vědomosti - o přírodě v okolí, co je příroda, koloběh v přírodě, jak mohu chránit a posilovat své zdraví, pochopení souvislostí mezi
prospíváním rostlin nebo zvířat a naší péčí (zanedbávání),
poznávání lidských vztahů a vlivů na přírodu a na zdraví člověka,
- postoje - planeta Země, na které žijí, je součástí vesmíru, jsem součástí její přírody, umím ji poznávat, mohu něco pro její záchranu
dělat, mám povinnost jí pomáhat.

❖ Filozofický základ programu

Bez ohledu na to, kde žijí, budou muset dnešní děti čelit po celý svůj život změnám: sociálním a politickým, změnám prostředí, změnám ve vědě a technice, změnám v průmyslu vedoucím ke změnám na trhu práce atd. Rychlé změny, k nimž dnes dochází na celém světě, ukazují, nakolik je důležité rozvíjet a podporovat v dětech přání učit se po celý život.

Program Začít spolu buduje základy pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka, který se bude vyrovnávat s nároky a problémy současnosti i 21. století. Přípravuje děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy aktivně a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem.

❖ Hlavní cíle programu Začít spolu v kompetencích dítěte

Program uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvláště potřebné. Patří k nim schopnosti:

- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat.
- Učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je.
- Umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost.
- Být tvůrčí a mít představivost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme.
- Vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.

❖ Hlavní záměry programu

Program je koncipován tak, aby vyhovoval zvláštním individuálním potřebám i kulturním tradicím naší země. Řada rysů je společných všem třídám v MŠ:

- Důraz na individuální přístup ke každému dítěti.
- Vedení dětí k samostatnému rozhodování – k volbě a odpovědnosti.
- Rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti, center aktivit a pozorování.
- Důraz na účast rodiny.

V tomto programu se děti učí různým pravidlům, stanoveným společně s učitelkou, např.:

- Když jeden mluví, ostatní naslouchají.
- Naše ruce si pomáhají, hladí, pracují, staví, tvoří.
- Mluvíme, jen když máme prázdnou v ústech.
- Pracuji tak, aby i ostatní kamarádi měli klid a svůj prostor.
- Při příchodu a odchodu pozdravíme a rozloučíme se. Používáme děkuji, prosím.
- Chodíme krokem.

Velmi důležitým, oblíbeným a funkčním je **tzv. ranní kruh**, kdy se v něm děti po ranní svačině postupně scházejí, usadí se na koberec se všemi dalšími účastníky (učitelky, asistentka pedagoga, praktikant, návštěva apod.). Tvar kruhu symbolizuje partnerství všech jeho členů, stmeluje, všichni jsou jeho součástí, nikdo zde není nadřazený ani podřazený, je symbolem rovnosti, spoluzodpovědnosti. Účastníci se vzájemně přivítají, pozdraví, obejmou nebo pohladí, je navozena potřebná atmosféra. Kruhem je poslána dřevěná „hmatka“ (kamínek), ten, kdo ji má, hovoří. Každé dítě má příležitost promluvit, záleží pak na něm, jestli ji využije, nebo ne.

V tomto programu je kladen důraz na osobnost dítěte, na možnost jeho volby, výběru činnosti a věnování se jí celým srdcem. Děti pracují v moderním bezpečném uspořádání třídy v tzv. **centrech aktivit**, která jsou pro děti označena obrázkem a názvem – **Hudba, Domácnost, Velké a malé kostky, Stolní manipulační hry, Ateliér, Dílna, Pokusy a objevy, Dramatické hry, Knihy a písmena, Voda a písek**. Centra aktivit (koutky) jsou vybavena standardním typizovaným a novým nábytkem pro děti, který je v úrovni očí dětí, je zde dostatek materiálu, hraček,

pomůcek a dalšího vybavení, vše je dětem dostupné, dále je zde zachována určitá intimita, soukromí skupinky dětí. Tento program učí děti hrou a praktickou činností (např. děti vaří čaj, polévku v domácnosti apod.)

Úspěch celé práce v MŠ závisí na týmové spolupráci, vzájemného respektu, tolerance a úctě, na klidném, příjemném a veselém přístupu k dětem, k sobě navzájem, dostatku citových podnětů.

Činnosti dětí budou organizovány tak, aby na ně blahodárně působily, aby byly zajímavé a podnětné. Vodítkem budou **třídní týdenní plány** s daným tématem, které bude rozpracováno v tzv. "**pavoučcích**". Využívat budou učitelky zejména formy skupinové, individuální i frontální činnosti. Budou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

Tým MŠ může dle svých nápadů a fantazie vytvořit i samostatný týdenní i měsíční projekt na dané téma dle vhodnosti a obsahu. Učitelky budou vycházet vstříc zájmům a potřebám dětí, využívat integrovaného učení hrou, využívat individuálního stylu učení dítěte, do vzdělávací práce zahrnovat všechny činnosti – hudební, jazykové, matematické, tělesné, rozumové, pracovní, výtvarné, dramatické apod.

Hlavní cíle programu umožňují v plné míře naplňovat cíle RVP PV, jsou jimi:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Vzdělávací oblasti dle RVP PV, které program naplňuje:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

5. Vzdělávací obsah (integrované bloky – týdenní okruhy, se kterými se děti seznamují po celý rok)

I. Tematický blok

„Moje školka, já a kamarádi“

Hlavním záměrem tohoto bloku je pomoci nově přichozím dětem zvládnout adaptaci na MŠ.

Obecné výukové cíle (výstupy):

- Děti se budou schopny orientovat v MŠ a jeho okolí, budou schopny pojmenovat jednotlivé prostory v MŠ a jejího okolí.
- Děti budou schopny pojmenovat personál MŠ a poznat jeho základní poslání v MŠ.
- Děti budou schopny poznat svou značku.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost přátelství, mezilidských vztahů, sounáležitosti ve třídě, v MŠ.

Pozn. Všechny obecné výukové cíle uvedené jednotlivě v tematických blocích budou dále rozpracovávány učitelkami **v třídních vzdělávacích programech**, kde si budou učitelky stanovovat další dílčí výukové cíle v souladu s těmito obecnými cíli, dále jednotlivé obsahy (učivo), činnosti, metody a formy k dosažení cílů. Např. u cíle posledního bude dílčí cíl formulován takto: *děti pojmenují své kamarády*.

II. Tematický blok

„Kouzelný podzim přichází“

Hlavním záměrem bude vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – podzimu, její rozličnosti a ochrany.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (léto x podzim).
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost ochrany přírody, životního prostředí, vztahu k ní.
- Děti budou schopny rozlišit druhy stromů (jehličnatý, listnatý), dále některých plodů.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat barvy.
- Děti budou schopny rozlišit základní kategorie (ovoce, zelenina).

„Přišla k nám zima“

Hlavním záměrem bude vést děti k poznání dalších změn v přírodě, ročního období - zima, tradic, zvyků na Mikuláše a o vánocích. Dále vést děti k ochraně přírody – péči o živočichy v ní přes zimu.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (období podzim x zima).
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam tradic, zvyků v období Mikuláše a vánoc.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost péče o lesní zvěř a ptáky přes zimu.
- Děti budou schopny pojmenovat lesní zvířata a některé druhy ptáků.

„Jaro už je tu“

Záměrem bloku je vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – jara, tradic a zvyků v období velikonočních svátků. Dále budou děti vedeny k poznávání okolního světa v oblasti zvířat domácích, živočichů žijících na louce, v lese, na poli, zahradě. Dalším záměrem je, aby děti pochopily procesy a souvislosti lidské práce a přírody.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (období zima x jaro).
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam tradic, zvyků v období velikonoce.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat domácí zvířata, hmyz a ostatní živočichy, žijící na louce, zahradě, poli a v lese.
- Děti budou schopny si uvědomit význam a důležitost péče a chování některých živočichů pro jejich další využití pro člověka, společnost.
- Děti budou schopny uvědomit si základní procesy při lidské činnosti (orba, setí, práce strojů) a následně pochody výsledků práce člověka (růst rostlin, další péče).
- Děti budou schopny zvládnout základní péči o rostlinu.

„Květen v přírodě“

Záměrem tohoto bloku bude vést děti úctě k mamince (ale i k tatínkovi), uvědomění si její důležitosti v rodině při příležitosti svátku matek. Dále, aby děti pochopily v souvislosti se změnami v přírodě proces kvetení rostlin, důležitost péče o rostliny a přírodu.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny uvědomit si důležitost pomoci maminkám všemi členy v domácnosti.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat některé kvetoucí stromy, keře, zahradní květiny.
- Děti budou schopny pečovat o vysazené rostliny v MŠ, na školní zahradě.

„Hurá, je tu léto“

Záměrem bloku je vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – léta. Děti budou dále vedeny k poznání přírody, ekosystémů (les, louka, rybník, potok, řeka apod.) a města, v kterém žijeme.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (období jaro x léto).
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat některé luční, léčivé rostliny.
- Děti budou schopné rozlišit a pojmenovat druhy prvního ovoce, zeleniny ze zahrady.
- Děti budou schopny rozlišit některé živočichy žijící u vody, ve vodě.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost a význam ekosystémů (les, louka, rybník, potok, řeka apod.), jejich ochrany a péči o ně.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost bezpečnosti a ochrany lidského těla při koupání a dalších letních aktivitách.
- Děti budou schopny rozlišit a poznat některá exotická zvířata. (Jedeme do ZOO).
- Děti budou schopny znát název, řeku, hlavní a významné budovy, organizace, památky města, ve kterém žijí.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam péče o čistotu města, památky a dalších.
- Děti budou schopny uvědomit si význam sounáležitosti ve třídě, v MŠ, přátelství, na základě rozloučení s kamarády, kteří odchází po prázdninách do škol.

III. Tematický blok - Svět kolem nás

„Naše rodina, lidé kolem nás“

Hlavním záměrem je podporovat u dětí uvědomění si důležitosti a významu rodiny, významu společenství kolem nás, práce lidí, důležitosti mezilidských vztahů.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam rodiny, jednotlivých členů.
- Děti budou schopny pojmenovat místnosti svého obydlí, rozlišit jejich účel.
- Děti budou schopny poznat různé profese lidí.
- Děti budou vedeny k poznání využití volného času lidí (sběratelství, koníčky).
- Děti budou schopny rozlišit základní kategorie materiálů, jejich vlastností a využití (guma, sklo, dřevo, textil, kov, plast apod.).

„Naše planeta Země“

Hlavním záměrem bude vést děti k vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí (moře, pevnina, vesmír). Vést děti k ochraně životního prostředí, úcty k životu ve všech jeho formách. Vést děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny rozlišit důležité faktory k životu (vzduch, voda, půda, potrava).
- Děti budou schopny uvědomit si zákonitosti přírody, koloběhu v přírodě.
- Děti budou schopny uvědomit si, že jsou součástí přírody, světa, planety Země.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam ochrany životního prostředí, recyklace různých materiálů, odpadů, jejich třídění.
- Děti budou schopny rozlišit kulturu, život ostatních národů, států.

„Svět kolem nás“

Hlavním záměrem tohoto bloku bude vést děti k poznání okolního světa v oblasti předmětů, které děti obklopují, v oblasti matematiky, v oblasti lidského těla a jeho ochrany.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny poznat a rozlišit základní kategorie – předměty denní potřeby (obuv, oděv, hračky, nádobí, nábytek, hygienické potřeby apod.).
- Děti budou schopny používat a poznat základní matematické kategorie (tvary, čísla).
- Děti budou schopny pojmenovat části lidského těla, poznat jejich funkce a smysly.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost a význam ochrany lidského těla a zdraví zdravotní péče, pomáhající profese (lékaři, zdravotní sestry, pečovatelky, hasiči).

„Zvuky kolem nás“

Záměrem bloku je vést děti ke zjištění, že nás obklopují různé zvuky. Děti budou vedeny k poslechu zvuků v přírodě, okolí, křižovatky, reprodukované hudby apod. Dále budou vedeny k poznání okolního světa v oblasti dopravní, hudební.

Obecné výukové cíle:

- Děti budou schopny používat smysly lidského těla, poznávat a rozlišovat různé zvuky okolního světa.
- Děti budou schopny rozlišit základní hudební nástroje, jejich zvuky.
- Děti budou schopny rozlišit dopravní prostředky dle účelu, místa a pohybu.
- Děti budou schopny poznat základní dopravní značky.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam dodržování bezpečnostních a dopravních pravidel, práce policie, hasičů a záchranářů.

Bloky (okruhy) učitelky rozpracovávají v souladu s rámcově vzdělávacím programem do třídních týdenních plánů, tzv. pavoučků, uplatňují tvořivost, pestrost. Mohou je flexibilně zařadit v průběhu roku, změnit, doplnit téma apod.

6. Evaluační systém v MŠ

Evaluate – proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání (vzdělávacích činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován systematicky a pravidelně a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány; evaluace probíhá na úrovni školy nebo na úrovni třídy; evaluace může být vnější i vnitřní (→ **autoevaluate**)

Autoevaluate je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Evaluační plán, nástroje autoevaluace, odpovědnost

Ředitelka, zástupkyně (odpovědnost ředitelka)

- Hospitace 1-2x ročně.
- Hodnocení ŠVP – 1x za 2 roky.
- Rozhovory, schůzky s rodiči – průběžně, denně.
- Porady pedagogické a pedagogicko-provozní.
- SWOT analýza – 1x za 2 roky.
- Sebehodnocení, sebereflexe – průběžně, 1x ročně.

Vedoucí učitelky (odpovídá zástupkyně, ředitelka)

- Průběžná kontrolní činnost – denně, týdně, měsíčně.
- Porady.
- Schůzky s rodiči.

Učitelky (odpovídá zástupkyně, ředitelka)

- Hodnocení společně s dětmi – dle potřeby, vždy v pátek – závěrečná evaluace týdne.
- Sebehodnocení, sebereflexe – průběžně dle potřeby, 1x ročně.
- Diagnostika dítěte – Oregonskou metodou – 2x ročně, průběžně dle potřeby.
- Hodnocení ročního plánu – 1x ročně.
- Hodnocení ŠVP ve spolupráci s ředitelkou – 1x za 2 roky.
- Rozhovory s rodiči – průběžně.
- Pedagogické porady svolané ředitelkou, zástupkyní, vedoucí učitelkou.
- Schůzky s rodiči.

Rodiče (odpovídá personál MŠ)

- Dotazníky, ankety.
- Rozhovory s personálem – dle potřeby, průběžně.
- Schůzky.

Další nástroje, metody a techniky autoevaluace

- Analýza dokumentů – např. dokumentace školy, portfolia dětí, hodnotící zprávy (ČŠI, zřizovatele), legislativa, apod.
- Brainstorming.
- Diskuse.
- Dotazování.
- Myšlenková mapa.
- Pozorování.

Při autoevaluaci si pokládáme zásadní otázky

- **V čem jsme dobří? Kde se nám nedaří a proč? Kde jsme?** (odpovědi umožní lepšího poznání současného stavu).
- **Kam chceme jít** (formulace vize, cílů).
- **Jak můžeme dosáhnout lepších výsledků? Kdo/co nám v tom může pomoci?** (strategie, program, skutečná realizace plánovaných aktivit – stanovení termínů a odpovědnosti apod.).
- **Jak poznáme, že se dostáváme tam, kde jsme chtěli? A kam půjdeme poté?** (kritéria a indikátory potřebné k prokazování výsledků aktivit a jejich provázanosti s dalšími činnostmi).

Evaluace se zaměřuje na tyto oblasti

- Naplňování cílů programu.
- Kvalita podmínek vzdělávání.
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků).
- Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe).
- Výsledky vzdělávání.

Předmět autoevaluace

Ředitelka, zástupkyně, vedoucí učitelky na úrovni mateřské školy

- Sledování procesu vzdělávání.
- Sledování výsledků vzdělávání – Oregonská metoda, sledování individuálních plánů.
- Kontrola vedení povinné, třídní a jiné dokumentace.
- Průběžné vyhodnocování ŠVP, třídního plánu – jeho funkčnost, účelovost, akceptovatelnost.
- Sledování výsledků spolupráce s partnery MŠ.
- Kontrola dodržování vnitřních norem a plnění náplně zaměstnanců.
- Závěrečné hodnocení – závěry a opatření (úprava programu, přehodnocení cílů, organizace, metod, forem, podmínek ve všech oblastech, co se podařilo, co ne).

Učitelky na úrovni jednotlivých tříd

- Sledování souladu třídních plánů s požadavky ŠVP a RVP PV.
- Hodnocení realizace třídních plánů – vyvozování opatření, upravování třídních plánů.
- Sledování individuálních výsledků každého dítěte, výsledky vést písemnou formou – Oregonský dotazník.
- O výsledcích diskutovat s dítětem, s rodiči.
- Sledování podmínek ke vzdělávání ve všech oblastech – materiální, psychosociální a psychohygiena, bezpečnost a ostatní.